

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2022. augusztus

HÍREK

A gyepek titkai Szaporcán

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Szaporcán található Ős-Dráva Látogatóközpontjába érkezett „A gyepek titkai II.” fotópályázat vándorkiállítása. A több mint 1000 pályaműből szakmai zsűri választotta ki a 30 legjobb képet, melyek szeptember 29-ig tekinthetők meg.

Az Európai Unión belül hazánkban a legnagyobb a gyepek változatossága, amely a homokpusztai és szikes gyepektől az erdős sztyeppen és az ártéri kaszálókon át a dombvidéki legelőig és a hegyi kaszálórétekig terjed. E fűvek uralta, változatos és jellegzetes fajösszetételű növénytársulások szorosan kapcsolódnak a régióhoz, nem véletlenül kapták a „pannon gyepek” összefoglaló nevet. A mérsékelt övi gyepek fajgazdagsága, biológiai sokfélesége a trópusi esőerdőkével vetekszik, mégis ezek a leginkább veszélyeztetett, de egyben a legkevésbé védett élőhelytípusok a világon. A Grassland-HU LIFE integrált projekt keretében második alkalommal meghirdetett fotópályázatra érkezett művek ezúttal a gyepek gerinctelen állatfajait örökítik meg.

(Szöveg: Dévényi Borbála,
a foton az első helyezett alkotás látható: Jakab Tibor Szuper gyorsulás című felvétele)

Szétszéledő bakcsók

Augusztus folyamán már kiürülnek a gémtelpek, a költés véget ért, a fiókák felcseperedtek. A költőállomány ebben az időszakban szétszéled, és a fiatal gémfélék olyan helyeken is feltűnnek, ahol egyébként az adott faj nem fészkel.

A gémtelpek tipikus lakója a bakcsó, mely gyakorta alkot közös telepeket a kis kócsaggal. Igazgatóságunk illetékességi területén is előfordul a faj, holtágak, halastavak fűzbokros részein. Ám augusztusban már szinte minden vizes élőhelyen megjelennek az ez évi fiatalok. Gyakorlatlan szem

számára megtévesztő lehet megjelenésük, mert a bakcsó fiatalkori tollruhája teljesen eltér az öregek színezetétől. Míg a több éves madarak elegáns, szürke-fehér dolmánya messziről feltűnik, addig a fiatalok barnán mintázott, pettyezett tollruhája jól beleolvad a vízparti növényzetbe. Bár főként éjszaka aktív, kis türelemmel, a nádasok mentén, nappal is megfigyelhetünk egy-egy halászó példányt.

A bakcsó (*Nycticorax nycticorax*) Magyarországon fokozottan védett faj, természetvédelmi értéke 100.000 Ft.

(Szöveg és fotó: Völgyi Sándor)

Sziklák éke

Ahogy haladunk az ősz felé, lassan végére érünk a virágkalendáriumnak is.

Védett növényeink javarésze már elnyílt, termést érlett. Ám a virágkedvelők még ilyenkor is találnak látnivalót, ha tudják, hol keressék. A Nyugat-Mecsek sziklás területei, ahol még talaj sem nagyon képződik, nem éppen ideális hely a növények számára, azonban vannak olyan fajok, melyek kimondottan az ehhez hasonló, sanyarú körülményeket kedvelik. Egyik képviselőjük a sárga kövirózsa. A Jakab-hegy felszínre bukkanó vörös homokkövei között tenyészik, helyenként több

négyzetméteres telepeket alkotva. Augusztus, szeptember folyamán egyes tövek mintegy 10 cm-es hajtást növesztenek, melyeknek csúcsán, csokorban díszlenek sárga, pillás szélű virágai.

A sárga kövirózsa Magyarországon védett faj, természetvédelmi értéke 5.000 Ft.

(Szöveg és fotó: Völgyi Sándor)

FELHÍVÁSOK

Továbbra is várjuk a poszméhfotókat!

Igazgatóságunk idén indította a Poszméh Monitoring Programot, melyben a lakosság fényképek készítésével segíthet felmérni ezen veszélyeztetett beporzó rovarcsoportot.

Az elmúlt hónapokban érkeztek már fényképek, elsősorban gyakori fajokról, például a kövi, a mezei vagy a földi poszméhről. Egy ritkább, védett faj, a ligeti poszméh is lencsevégre került. Sajnos ez a csapadékszegény időszak a poszméheknek sem kedvez. A virágos gyepek hamar kiszáradtak, a virágok gyorsan elvirágoznak, így a családok felnevelése is veszélybe kerülhet. A nyár második felében jellemzően az út menti mezsgyék (imola, bogáncs és aszat), valamint a gondozott kertek virágai nyújtják a legfontosabb táplálékot számukra. Kirándulásaink során ezeket a helyeket érdemes figyelni, és minél több fényképet készíteni róluk.

(Fotó: Kováts László)

Szeretnénk felhívni a közönség figyelmét, hogy október 31-ig továbbra is várjuk az elterjedésüket feltérképező adatgyűjtést segítő fényképek beküldését! A gyűjtés lezárultát követően a fényképeket beküldők között a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság értékes ajándékcsomagjait sorsoljuk ki.

Az adatgyűjtéshez, fotózáshoz részletes útmutató a következő linkre kattintva tekinthető meg: <https://ddnp.hu/igazgatosag/hirek/vegyen-reszt-on-is-a-poszmehek-felmereseben>

Az Év Emlőse a törpeegér

Az alsó tagozatos gyerekek számára „Töpörödött törpegerek” címmel illusztrációs rajzpályázatot, a felső tagozatosok, középiskolások és felnőttek számára pedig „Törpeségében óriási” címmel alkotó pályázatot hirdetett a Vadonleső.

Az illusztrációkat Búth Emília, Molnár Krisztina Rita, Gryllus Vilmos, Tóth Krisztina és Lackfi János alkotásai alapján kell elkészíteni.

Információk, pályázati felhívások, valamint a vadonatúj törpeegér versek és dalok, melyekhez az illusztrációkat kell elkészíteni: <https://vadonleso.hu/evemlose/2022>

A pályaművek beküldési határideje:
2022. október 10. 23:59.

SZÍNES ÉLŐVILÁG

Elkezdődött a denevérnász

A denevérek násza nyár végén, ősz elején zajlik. A nászidőszakban gyakori jelenség, hogy a denevérek úgynevezett nászbarlangokat keresnek fel, amelyek később telelőhelyül is szolgálhatnak.

A Dunántúl egyik legjelentősebb nászbarlangja az Abaligeti-barlang. Több ezer denevér fordul meg itt augusztus végén, szeptember elején, tehát nagyobb az esély a sikeres párosodásra.

A párzás ősszel megtörténik, de a magzat fejlődése a téli álmot követően indul meg. Az egy, esetleg kettő kölyök május végén, június elején születik meg a nyári szálláshelyen, és egy hónap után lesz önálló.

A képen tavi denevér, fotó: Dombi Imre

SZEMELVÉNYEK A TERMÉSZETVÉDELEM TÖRTÉNETÉBŐL

---

30 éve történt

Megalakul a Nemzetközi Természetvédelmi Őri Szövetség

1992. július 31-én alakult meg a Nemzetközi Természetvédelmi Őri Szövetség (IRF), melynek feladata a világ védett területeinek őrzését biztosító természetvédelmi örök (rangerek) munkájának segítése, egymás megismerése, a problémák bemutatása, valamint a tapasztalatok cseréje. A szervezetnek több mint 50 tagországa van jelenleg, a magyarországi Természetvédelmi Őrszolgálat 2005 óta az IRF rendes tagja.

2006-ban Skóciában tartott Világkongresszuson a küldöttek egyhangúlag elfogadták, hogy 2007-től kezdődően július 31-ét, az IRF alapításának évfordulóját a világ természetvédelmi őreinek napjává nyilvánítják.

A Ranger Világnap célja, hogy felhívja a figyelmet azokra az emberekre, akik sokszor igen nehéz körülmények között, a világ különböző tájain, a világ természeti értékeinek megőrzését végzik

Forrás: <https://www.internationalrangers.org/>

Sorozatszerkesztő: Varga Zsolt

Illusztráció: Az állatok védelme (szerk.: Herman Ottó), Franklin Társulat, Budapest, 1883.

Fény és zene a Pintér-kert Arborétumban

A Pécsen található Pintér-kert Arborétumot közel száz évvel ezelőtt Pintér János nyugalmazott banktisztviselő hozta létre. Az arborétumban a látogatók kanyargós utakon, lépcsőkön haladva barangolhatnak, megcsodálva a fás- és lágyszárú növényeket, a két kis tavat, valamint a Villányi Alkotótelepen készült műalkotásokat, továbbá a jellegzetes mecseki karsztbokorerdőt és a különleges városi panorámát.

Az arborétum szeptember 23-án – idén második alkalommal – különleges művészeti eseménynek ad otthont.

Napjainkban óriási népszerűségnek örvend a fényfestés, különböző építmények színes fényekkel történő megvilágítása. E produkciók egyre inkább a digitális technikákra épülnek, előre beprogramozott rend szerint valósulnak meg, mintegy gombnyomásra. Rendezvényünkön visszatérünk az analóg megoldásokhoz: a Pintér-kert Arborétum szobrait, fáit, bokrait egyedi, élőben megszülető fényinstallációkkal „öltöztetjük fel”. A hangulatot elektronikus zenei produkciók fokozzák, a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karának oktatói és diákjai jóvoltából.

Fotó: Komlós Attila

Helyszín: Pécs, Pintér-kert Arborétum, szeptember 23. péntek, 19.00. Időtartam: 19.00-22.00 óra.
Esőnap: szeptember 24.

A programon való részvétel ingyenes. Információ: Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság
E-mail: attila.komlos@ddnp.hu - www.ddnp.hu

A program a *Hidden landscapes – new wildlife and culture destinations in HU-HR cross-border area* elnevezésű Interreg projekt keretében valósul meg. Projekt azonosító: HUHR/1901/2.1.2/0061

Túrák, rendezvények szeptemberben

Szeptember 3., 17.: Egynapos viziúra a Dráván

Egy természeti szépségekben különösen gazdag vízi túrát ajánlunk Vejtői és Drávaszabolcs között a Dráván. A Dráva Európa egyik legtisztább vizű folyója, ahol a magyarországi halfajok 2/3-a megtalálható. A program során a terület természeti értékeit ismerhetik meg a résztvevők, szerencsés esetben az ártéri madárvilág képviselői – szürke gémekek, nagy kócsagok, ritkán jégmadár és rétisas is a szemünk elé kerülhet. Információ és jelentkezés: www.helian.hu

Szeptember 3.: Szarvasbögés Béda-Karapancsán (ÚJ IDŐPONT!)

Rövid kis túránk alatt belehallgatunk az erdő éjszakai életébe, melynek ilyenkor legfontosabb eseménye a szarvasok nászána hangjai. A program a Fehér Gólya Múzeumban egy előadással kezdődik, ahol sok érdekességet megtudhatunk a gímszarvasokról. A bemutató végén pedig utána is járunk ennek a különleges eseménynek. Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 18.30 óra. A program időtartama: 2-3 óra, a részvételi díj: 700 Ft/fő.

Szeptember 4., 18.: Viziúra a Fekete-vízen

A Fekete-víz a Dráva egy kisebb mellékfolyója, amely kellemesen vadregényes, kacskaringós, a vízmélység azonban elérheti a két métert is. Ennek ellenére kezdőknek, családoknak ideális, mert nincs sodrás, és az állatvilág legalább olyan bőségesben van jelen, mint a Dráván. A túra hossza attól is függ, hogy a felső vagy az alsó szakaszt tudjuk evezni (7-10 km), ami kb. 3-3,5 órát vesz igénybe. Információ és jelentkezés: www.helian.hu

Szeptember 10.: „Nyárvégi hangulat” – kenutúra

A túra során a szemünkre és a fülünkre hagyatkozva figyelhetjük meg az ártéri erdő sajátos képi- és hangvilágát. Evezve figyelhetjük, hogyan változik meg az ártér hangja, ahogy a Nap egyre jobban bukik le a horizont alá, és terjed el a sötétség a gemenci erdő felett. Ha szerencsénk van, Gemenc királyának szerelemtől fűtött hangját is meghallhatjuk. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! E-mail: attila.komlos@ddnp.hu, eva.horvath@ddnp.hu. Helyszín, időpont: Baja-Dunafüred, Bárka pihenőház, 17.00 óra. A túra hossza, időtartama: 8 km, 3-4 óra, a részvételi díj: 2000 Ft/fő.

Szeptember 14.: Kalandozások a Havi-hegyen

A Havi-hegy élővilágának ismert és kevésbé ismert tagjaival lehet találkozni a programon. Szó lesz a hegyek kialakulásának folyamatáról és a Havi-hegyet alkotó kőzetek tulajdonságairól. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295.. Helyszín, időpont: Tettye tér buszmegálló, 10.00 óra. A program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 500 Ft/fő.

Szeptember 23.: Fény és zene az őszi napéjegyenlőség idején

Napjainkban óriási népszerűségnek örvend a fényfestés, különböző építmények színes fényekkel történő megvilágítása. E produkciók egyre inkább a digitális technikákra épülnek, előre beprogramozott rend szerint valósulnak meg, mintegy gombnyomásra. Rendezvényünkön visszatérünk az analóg megoldásokhoz: a Pintér-kert Arborétum szobrait, fáit, bokrait egyedi, élőben megszülető fényinstallációkkal „öltöztetjük fel”. A hangulatot elektronikus zenei produkciók fokozzák, a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karának oktatói és diákjai jóvoltából. Helyszín, program kezdete: Pécs, Pintér-kert Arborétum, 20.00 óra. Ingyenes program. Esőnap: szeptember 24.

Szarvasbögés az üde réteken

A program időpontjáról honlapunkon és hirdetőanyagainkban tájékoztatjuk a közönséget.

Munkatársunk a program során tájékoztatást ad a nemzeti parkban folyó vadgazdálkodásról, majd a túra során nagy valószínűséggel hallhatjuk az erdő királyának – a gímszarvasnak – a hangját is. A túrán résztvevők száma korlátozott. A programot 8 éves kor alatt nem ajánljuk! A programon való részvételhez előzetes bejelentkezés szükséges! Tel.:30/377-3393, 82/461-285. Helyszín, időpont: Dráva Kapu Bemutatóközpont, Barcs-Drávaszentes, 17.00 óra. A túra hossza, időtartama: 4 km, kb 4 óra. A részvételi díj: 700 Ft/fő.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388

E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra „Hírlevél leiratkozás” tárgyú [e-mailben!](mailto:) Köszönjük!